

Кунлар елдек ўтгувчидир

09:47 / 20.10.2018 2543

Кунларнинг жуда тез ўтиб кетаётгани инсоннинг дақиқа сайин ўткинчи дунёдан тезлик билан ўтиб бораётганимизни англатади. Ғам-ташвишли пайтларда кунлар секин ўтаётгандек туюлса-да, аслида жуда тез ўтаётган бўлади. Унинг жуда тез ўтиб бораётгани касаллик ва ғам-ташвишлардан холи бўлган, шоду хуррам пайтларда аниқ билиниб қолади.

Умар ибн Абдулазиз роҳматуллоҳи алайҳ кеча ва кундузнинг инсон танасига лаҳзама-лаҳза таъсирини ўтказиб бораётганини баён қилиб шундай деганлар: “Кеча ва кундуз сенда ўз ишини бажаряпти, сен ҳам уларда ишингни бажариб олгин!”

Умар ибн Абдулазиз роҳматуллоҳи алайҳ иш кўплигидан сал ҳорғин кўринганларида яқинлари ачинганларидан: “Бу ишингизни эртага қолдира қолинг”, дейишибди. Шунда у зот: “Бир куннинг иши оғир келмоқда-ку, икки куннинг иши тўпланиб қолса, қандай бажараман”, деб жавоб берган экан.

Бугунги кунимизда зарур иш билан машғул бўлишнинг ўрнига бошқа бекорчи нарсаларга ўралашиб қолиш кўзга ташланиб қолди. Аслида қанчадан-қанча қулайликлар мавжуд ҳозирги замонда олдингиларга қараганда кўпроқ ютуқларга эришиш мумкин. Лекин вақтдан нотўғри

фойдаланиш сабабли кўпгина зарур ишларга “вақт етмай қоляпти”. Яхши ишларни бажаришга “вақт топа олмаётганлар” аслида вақтга безътибор кимсалардир. Чунки ишларини режали равишда бажариб, “вақт топа олаётганлар” йўқ эмас.

Шунингдек, кераксиз ишларга вақт сарфлаганлар керакли ўринларга вақт топа олмасликлари аниқдир. Чунки вақт ҳаммага бир хил тақсимлаб берилган. Ҳар бир киши уни ўз ихтиёри билан “лозим топган” жойига сарфлайди. Абу Бакр ибн Айёш роҳматуллоҳи алайҳ шундай деганлар: “Бирор кимсанинг дирҳами тушиб қолса, “Иннаа лиллаҳи” деб, истиржоъ айтади, лекин бир куни ўтиб, унда яхши амал қила олмаса “Куним кетди, солиҳ амал қила олмадим”, деб қайғурмайди”.

Инсон ўтказаётган вақти ҳисоб-китобли эканини унутмаслиги лозим. Қуръони каримда бу ҳақда шундай хабар берилган:

“Биз кимга узоқ умр берсак, унинг вужудини ҳам (эгик, заиф) қилиб қўюрмиз. Ахир, ақл юргизмайдиларми?!” (Ёсин сураси, 68-оят).

Демак, умр ўтказаётган одам ақл юргизиши, амалдан ожиз қоладиган кун келмасдан олдин хайрли амалларни қилиб олишга шошилиши лозим. Зеро, динимизда буюрилган амаллар қариб-қартайиб, ибодат қилишга ёки гуноҳ қилишга қуввати қолмагандан кейин бажариладиган амаллар эмас.

Кекса олимлардан бири ёш шогирдига шундай деб насиҳат қилган экан: *“Иш қобилиятингни йўқотмасдан олдин ишлаб қол, чунки мен бугун ишлашни хоҳлайман, лекин унга қодир эмасман”*.

“Уламолар наздида вақтнинг қадри”

китобидан